

FIȘA DISCIPLINEI

Filosofie pentru copii

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DUNĂREA DE JOS
1.2 Facultatea / Departamentul	ISTORIE, FILOSOFIE ȘI TEOLOGIE
1.3 Catedra	ISTORIE, FILOSOFIE ȘI SOCIOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE UMANISTE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	FILOSOFIE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	FILOSOFIE PENTRU COPII						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități.....					2
3.7 Total ore studiu individual	44				
3.9 Total ore pe semestru	56				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Istoria filosofiei
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Activitatea la seminar este obligatorie

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C.1.1 Identificarea și definirea conceptelor fundamentale ale consilierii filosofice pe parcursul lecturii unor texte filosofice date.</p> <ul style="list-style-type: none"> - C1.3 Definirea și exprimarea specificității problemelor filosofice în raport cu alte discipline umaniste - C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice pe baza terminologiei specifice. - C2.5 Soluționarea unei probleme filosofice de complexitate medie, la o disciplină filosofică oarecare - C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale filosofiei. - C6.1 Definirea și alegerea metodelor și tehnicilor adecvate de soluționare a unor probleme interumane și interculturale cu un nivel mediu de complexitate - C6.2 Identificarea, înțelegerea și respectarea valorilor, opiniilor, nevoilor, sentimentelor altor persoane sau culturi.
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitatea de a pune în aplicare, de a combina și de a transmite eficient și clar cunoștințele însușite;</p> <p>CT2. Abilitatea de a prelucra informațiile acumulate, utilizând corect terminologia și demersurile specifice filosofiei pentru copii;</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul propune inițierea studenților în utilizarea filosofiei ca parte a unei activități de consiliere cu copii, ceea ce presupune familiarizarea studenților cu metodele și specificul disciplinei Filosofie pentru copii
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea în mod adecvat a unor concepte și demersuri majore din sfera Filosofiei pentru copii; - înțelegerea și stăpânirea metodelor din principalele curente ale Filosofiei pentru copii; - capacitatea de a aplica creativ metodele de cercetare ale științelor umaniste, în particular ale Filosofiei pentru copii, în rezolvarea problemelor și comunicarea rezultatelor în mod argumentat; - capacitatea de a realiza planuri de lecție pentru activități de filosofie cu copiii; - capacitatea de a susține activități independente de filosofie cu copiii.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: De ce Filosofie pentru/cu copii? Delimitări conceptuale.	-curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
2. „De unde a început totul? Filosofia lui <i>Ruxi</i> și <i>Sinziana</i> .” „Comunitatea de investigare” propusă de Matthew Lipman, Mihaela Frunză	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
3. „De unde începe filosofia pentru copii ? repere ale operei lui Lipman”, de Mihaela Frunză	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
4. „O analiză a practicilor filosofice și democratice ale filosofiei cu copii”, de Mihaela Frunză	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
5 „Transpunerea filosofiei în romane”, Marin Bălan	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza	2 h

	prezentării textelor	
6 „Pot fi folosite metodele filosofiei pentru copii în educația religioasă?”, Marin Bălan	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
7. Tactul ca act pedagogic și social, în filosofia cu copii și adolescenți	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
8. „Cum să facem acte cu gândurile. Câteva implicații practice când filosofia este pusă la dispoziția copiilor”, de Anda Fournel.	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
9. „Învățarea valorilor și a gândirii critice: o abordare de filosofie pentru copii, pentru elevi”, de Constantin Lomaca și Julie Ann Chiodo	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
10 „A întreba sau a nu întreba: aceasta este întrebarea!”, recenzie la cartea lui Peter Worley, <i>100 ideas for Primary Teachers, Questioning</i> , de Liana Precup.	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
11 „Întrebări filosofice pentru copii și adulți”, recenzie la volumul David A. White, <i>Filosofia pentru copii: 40 de răspunsuri la curiozitățile tale despre lume</i> , de Persida Bec	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
12 <i>Lumea sofiei</i> , un roman filosofic pentru copii, de Jostein Gaarder.	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2 h
13 <i>Socrate în blugi sau filosofia pentru adolescenți</i> , de Laurențiu Staicu, roman filosofic pentru adolescenți.	- curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza prezentării textelor	2h
14 Recapitularea materiei de curs pentru examen	curs rezumativ	2 h

Bibliografie:

Cam, Philip, *Thinking Together. Philosophical Inquiry for the Classroom*, Hale and Iremonger, New York, 1995;
Cam, Philip, *20 Thinking Tools. Collaborative Inquiry for the Classroom*, ACER Press, Camberwell, Victoria, 2006;
Codreanu, Elena, *Să gândim împreună. Pentru copii de 6-7 ani*, Polirom, Iași, 1997;
Cremene, Urania, *Cele 3 nevoi psihologice de bază ale copiilor. Și 18 tehnici antidot care reduc stresul părinților*, Editura All About Parenting, București, 2019;
Dolto, Françoise, *Când apare copilul. O psihanalistă dă sfaturi părinților*, Humanitas, București, 1994;
Elias, Maurice J., et al, *Inteligența emoțională în educația copiilor*, Editura Curtea Veche, București, 2002;
Esop, *Fabule*, Editura Univers, București, 1972;
Faber, Adele, et al, *Comunicarea eficientă cu copiii. Acasă și la școală*, Editura Curtea Veche, București, 2010;
Faber, Adele, et al, *Cum să-i ascuți pe adolescenți și să te faci ascultat*, Editura Curtea Veche, București, 2007;
Gaarder, Jostein, *Lumea Sofiei. Roman al istoriei filosofiei*, Editura Univers, București, 1997;
Gazzard, Ann și Lipman, Matthew, *Să gândim împreună. Ghidul învățătorului de folosire a manualului de filosofie pentru copii Sânziana*, Humanitas, București, 2002;
Geldard, Kathryn, *Consilierea copiilor. O introducere practică*, Polirom, Iași, 2013;
Gregory, Maughn Rollins, Haynes, Joanna, *The Routledge International Handbook of Philosophy for Children*, Routledge, London and New York, 2017;
Haynes, Joanna, *Children as Philosophers. Learning Through Enquiry and Dialog in the Primary Classroom*, RoutledgeFalmer, London and New York, 2003;
Lipman, Matthew și Sharp, Ann Margaret, *Să căuțăm înțelesul. Ghidul învățătorului de folosire a manualului de filosofie pentru copii Ruxi*, Humanitas, București, 2002;
Lipman, Matthew, *Ruxi*, Humanitas, București, 2001;
Lipman, Matthew, *Sânziana*, Humanitas, București, 2001;
Lipman, Matthew, *Philosophy goes to School*, Temple University Press, Philadelphia, 1988;
Lipman, Matthew, *Philosophy in the Classroom*, Temple University Press, Philadelphia, 1980;
Lipman, Matthew, *Thinking in Education*, Cambridge University Press, 2003;

<p>Staicu, Laurențiu, <i>Socrate în blugi sau filosofia pentru adolescenți</i>, Editura Trei, București, 2020; Wartenberg, Thomas E., <i>Big Ideas for Little Kids. Teaching philosophy through Children`s Literature</i>, The Rowman &amp; Littlefield Education, 2009;  Wartenberg, Thomas E., <i>A Sneetch is a Sneetch and Other Philosophical Discoveries. Find Wisdom in Children`s Literature</i>, Wiley-Blackwell, Chichester, West Sussex, 2013; White, David, <i>Filosofia pentru copii. 40 de răspunsuri la curiozitățile tale despre lume</i>, Editura Pandora M, București, 2016.</p>		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Colecția „Micii filosofi”, teme abordate de Oscar Brenifier pentru copii preșcolari I	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
2. Colecția „Micii filosofi”, teme abordate de Oscar Brenifier pentru copii preșcolari II	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
3. <i>Ruxi</i> , de Matthew Lipman, filosofie pentru școlari de 8-10 ani	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
4. <i>Sânziana</i> , de Matthew Lipman, filosofie pentru școlari de 8-10 ani	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
5. Ce este filosofia, filosofarea, înțelepciunea și valorile, în Droit, Roger-Pol, <i>Filosofia pe înțelesul copiilor</i> , pentru copii și adolescenți.	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
6. Despre moarte sau cum se abordează, filosofic, subiectele delicate cu copii	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
7. Teme filosofice din <i>Filosofia pentru copii</i> , de David White I	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
8. Teme filosofice din <i>Filosofia pentru copii</i> , de David White II	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
9. Teme filosofice din <i>Filosofia pentru copii</i> , de David White III	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
10. Teme filosofice din <i>Filosofia pentru copii</i> , de David White IV	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
11. Teme filosofice din <i>Filosofia pentru copii</i> , de David White V	Aplicații. Dezbateri și analiză de text.	2 h
12. Descoperind filosofia prin intermediul fabulelor, miturilor, poveștilor, a desenelor animate și a filmelor pentru copii.	Aplicații. Dezbateri cu fundament multimedia	2h
13. Simularea unor ateliere de filosofie cu copii	Aplicații. Dezbateri cu fundament multimedia	2 h
14. Simularea unor ateliere de filosofie cu copii	Aplicații. Dezbateri cu fundament multimedia	2 h
<p>Bibliografie: Brenifier, Oscar, Durand, Delphine, <i>De ce merg la școală?</i>, Editura Didactica Publishing House, București, 2015; Brenifier, Oscar, Durand, Delphine, <i>De ce nu pot face ce-mi place?</i>, Editura Didactica Publishing House, București, 2015; Brenifier, Oscar, Durand, Delphine, <i>Spune-mi, mami, eu de ce exist?</i>, Editura Didactica Publishing House, București, 2015; Brenifier, Oscar, Durand, Delphine, <i>Spune-mi, tati, de ce mă iubești?</i>, Editura Didactica Publishing House, București, 2015; Brenifier, Oscar, <i>The Practice of Philosophy with Children</i>, Alcofribas Nasier, 2015; Burns, George W., <i>101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți. Folosirea metaforelor în terapie</i>, Editura Trei, București, 2011; Droit, Roger-Pol, <i>Filosofia pe înțelesul copiilor</i>, Humanitas Educațional, București, 2005; Duquesne, Jacques, <i>Dumnezeu pe înțelesul copiilor</i>, Humanitas Educațional, București, 2007; Duquesne, Jacques, <i>Dumnezeu pe înțelesul nepoților mei</i>, Editura Cartier, Chișinău, București, 2008; ***, <i>Panciatantra (cele cinci cărți ale înțelepciunii)</i>, Editura pentru</p>		

<p>Literatură, București, 1969;</p> <p>Resurse online (texte, foto, materiale audio-video)</p> <p>https://communityphilosophy.org/?fbclid=IwAR3ikXZdPEgLuxGg566OSPmX-00-atVAibz3FrPZpVOq18x3u6o8h2ZprPo</p> <p>https://soundcloud.com/mihaela-frunza-203494563/filosofie-pentru-copii</p> <p>https://www.youtube.com/user/mihacornelia</p> <p>https://www.superteach.ro/workshopuri/practici-de-succes-in-filosofia-pentru-copii/</p> <p>https://www.scena9.ro/articole/club-filosofie-copii</p> <p>Roxana Păuna, despre diverse subiecte de abordat cu copiii de grădiniță:</p> <p>https://www.youtube.com/channel/UCjTf317eFV2S6HF0MR64CzA</p> <p>Seria de filme pentru copii a BBC care prezintă 10 concepte-cheie în filosofie: https://www.bbc.co.uk/programmes/b01rdqkc/episodes/guide</p>		
--	--	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel licență în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	-însușirea cunoștințelor predate la curs;	Evaluarea continua	25%
	-capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Lucrare scrisă pentru examinare finală	25%
10.5 Seminar/laborator	însușirea cunoștințelor predate și capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea;	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului – verificare orală - cât și în timpul examinării finale	25%
	-însușirea și aplicarea metodelor de analiză specifice filosofiei cu copii	Observație sistematică	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • respectarea Regulamentului în ceea ce privește participarea la activitățile de curs și seminar • Curs / Examen: Elaborarea unei lucrări scrise cu subiect impus din tematica cursului/seminarului, din activitățile față în față și din analiza de caz. • Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației. 			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

25.10.2023

Data avizării în catedră:

Semnătura directorului de departament